

42216 - PEYGAMBERLERİN GÜNAHTAN KORUNMUŞ OLMALARI (İSMET/GÜNAHSIZ OLUŞLARI)

Soru

Ben, akîde konusunda sormak istiyorum. Peygamberlerden de günahların meydana gelebildiğine ve onların mâsum (günahsız) olmadıklarına îmân etmek, bizim inancımızdan (îmân etmemiz gereken hususlardan) mıdır?

Detaylı cevap

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Peygamberler, insanlar içerisinde seçkin kimselerdir.

Peygamberler, Allah Teâlâ katında yaratılmışların en kıymetlisidirler.

Allah Teâlâ onları, insanlara lâ ilahe illallah dâvetini tebliğ etmek için seçmiştir.

Allah Teâlâ, peygamberleri, hükümlerini insanlara tebliğ etmeleri konusunda kendisi ile insanlar arasında bir aracı kılmıştır.

Onlar, Allah Teâlâ'dan kendilerine gelen emirleri ve yasakları tebliğ etmekle emrolunmuşlardır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَيَسُوْا بِهَا بِكَافِرِينَ [سورة الأنعام الآية: ٨٩]

"İşte onlar, kendilerine (Suhuf, Tevrât, Zebûr ve İncil gibi) kitap, hikmet (bu kitapları anlama) ve peygamberlik verdiğimiz kimselerdir. (Ey Muhammed!) Şimdi o müşrikler bunu (bu Kur'an'ın

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

âyetlerini) inkâr ederlerse, biz onları inkâr etmeyip ona îmân eden bir topluluk (Muhâcir ve Ensar'ı) görevlendirdik." (En'am Sûresi: 89)

Peygamberlerin görevleri, beşer olmalarına rağmen Allah Teâlâ'dan kendilerine gelen emir ve yasakları tebliğ etmektir. Bunun içindir ki peygamberler, ismet (günahtan korunmuş olma) ile ilgili olarak iki durumdadırlar:

1. Allah Teâlâ'nın dînini tebliğ konusunda günahtan korunmuş olmaları
2. Beşerî hatalardan korunmuş olmaları.

Birincisi: Allah Teâlâ'nın dînini tebliğ konusunda günahtan korunmuş olmalarına gelince, hiç şüphesiz ki peygamberler -Allah'ın salât ve selâmı onların üzerine olsun- bu konuda mâsumdurlar. Onlar, Allah Teâlâ'nın kendilerine vahyettiği hiç bir şeyi gizlemezler. O vahye kendi yanlarından bir şeyler de ilâve etmezler.

Nitekim Allah Teâlâ, Peygamberi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle buyurmuştur:

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ [سورة المائدة الآية: 67]

"Ey Rasûl! Rabbinden sana indirileni (vahyi) tebliğ et! Eğer bunu yapmazsan (vahyi gizlersen), O'nun risâletini (elçilik görevini) yerine getirmemiş olursun. Allah seni, insanlar (düşmanların)dan koruyacaktır.Allah, kâfirler topluluğuna hidâyet etmez (onları doğru yolu bulmaya muvaffak kılmaz)." (Mâide Sûresi: 67)

Yine, Allah Teâlâ, elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle buyurmuştur:

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ * لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ * ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ * فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ [سورة الحاقة
الآيتان: ٤٤ - ٤٧]

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

"Eğer o (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-), bizim adımıza birtakım sözler uydursaydı, onu sağ elimizle yakalar, sonra da onun şah damarını keserdik. Sizden kimse de buna (azabımıza) engel olamazdı." (Hâkka Sûresi: 44-47)

Yine, Allah Teâlâ, Peygamberi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle buyurmuştur:

[وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ] [سورة التكوير الآية: ٢٤]

"O (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-), vahiy hususunda cimri davranan, (vahyi sizden esirgeyen) bir kimse değildir." (Tekvîr Sûresi: 24)

Değerli âlim Abdurrahman b. Nâsır es-Sa'dî -Allah ondan râzı olsun- bu âyetin tefsiri hakkında şöyle demiştir:

"O (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-) Allah Teâlâ'nın kendisine vahyettiği konusunda cimri değildir ki vahyin bazısını gizlesin. Aksine o -sallallahu aleyhi ve sellem-, Gökte ve yerde bulunanların emînidir. O ki Rabbinin risâletlerini, apaçık bir şekilde tebliğ etmiştir. O -sallallahu aleyhi ve sellem-, zengin olsun, fakir olsun, yöneten olsun, yönetilen olsun, erkek olsun, kadın olsun, şehrî olsun, bedevî olsun, hiç kimseden yüz çevirmemiştir. Bunun içindir ki Allah Teâlâ onu okuma-yazma bilmeyen câhil bir topluluğa göndermiştir. Nitekim bu câhil topluluğun hepsi, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- vefât etmeden önce ilimde zirveye çıkan birer Rabbânî âlimler haline gelmişlerdir.

Bu sebeple Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, Rabbinin dînini ve şeriatını tebliğ etme konusunda, büyük olsun, küçük olsun, kesinlikle hiçbir şeyde hata etmez. Aksine Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, Allah Teâlâ tarafından korunmuştur.

Değerli âlim Abdulaziz b. Baz da -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bütün müslümanlar, peygamberlerin -Allah'ın salât ve selâmı onların üzerine olsun- özellikle de

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, Allah -azze ve celle-'den gelen vahyi tebliğ ettikleri konusunda gûnahtan korunmuş olduklarında ittifak etmişlerdir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ * مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ * وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ * إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ * عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ([سورة
النجم الآيات: ١ - ٥])

"Kayan yıldızla yemin olsun. Arkadaşınız (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-), (hidâyet ve hak yoldan) asla sapmadı (çıkmadı). O kendi hevâ ve hevesinden konuşmaz. O, (konuştuğu şeyler) kendisine vahyedilen vahiyden başka bir şey değildir. Onu, kendisine pek güçlü ve kuvvetli olan melek (Cebrail) öğretmiştir." (Necm Sûresi: 1-5)

Bu sebeple Peygamberimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-, söz olsun, fiil olsun, takrir olsun, Allah Teâlâ'dan tebliğ ettiği her şeyde mâsumdur. Bu, ilim ehli arasında tartışma kabul etmeyen bir görüştür." (Şeyh B. Baz Fetvâları, cilt: 6 sayfa: 371)

İslâm ümmeti, peygamberlerin risâlet görevini yüklenme ve üstlenme konusunda mâsum olduklarında ittifak etmişlerdir. Onlar, -Allah Teâlâ'nın hükmünü ortadan kaldırdığı (neshettiği) şeyler dışında- Allah Teâlâ'nın kendilerine vahyettiği hiçbir şeyi unutmazlar. Nitekim Allah Teâlâ, elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e Kur'an'ı okutacağını ve onu unutmayacağını garanti etmiştir. Ancak Allah Teâlâ ona unutturmak istediği şeyi bunun dışında tutmuştur. Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'i onun göğsünde toplayacağını ona garanti etmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسَىٰ * إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ] [سورة الأعلى الآيات: 6-7]

"(Ey Muhammed!) Bundan böyle sana bu Kur'ân'ı okutacağız da sen unutmayacaksın. Ancak (hikmeti gereği) Allah'ın dilediği müstesna. Çünkü O, (söz ve fiilden) açık ve gizli olanı pek iyi bilir."

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

(A'lâ Sûresi: 6-7)

Yine, Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ * فَإِذَا قَرَأْتَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ] [سورة القيامة الآيات: ١٧ – ١٨]

"Şüphesiz onu (vahyi) senin kalbinde toplamak ve onu sana okutmak bize âittir. O halde biz onu okuduğumuzda, (Cebrail sana okuduğunda) sen de onun okunuşunu dinle. (Sonra Cebrail'in sana okuduğu gibi oku.)" (Kıyâmet Sûresi: 17-18)

Şeyhul-İslâm İbn-i Teymiyye de -Allah ondan râzı olsun- bu konuda şöyle demiştir:

"Hiç şüphesiz ki peygamberlerin nübüvvetine (peygamberliğine) delâlet eden âyetler (mucizeler), onların Allah -azze ve celle-'den haber verdikleri konularda mâsum olduklarına delâlet etmiştir. Onların haber verdikleri şeyler, haktan başka bir şey değildir. İşte, peygamberliğin anlamı budur. Peygamberlerin haber verdiği şeyler, Allah Teâlâ'nın peygambere gaybtan haber verdiğini, peygamberin de insanlara gayptan haber verdiğini rasûlün insanları dâvet etmeyi ve Rabbinin elçilik görevini onlara tebliğ etmeyi içerir." (Şeyhul-İslam İbn-i Teymiyye, 'Mecmûu'l-Fetâvâ', cilt: 18, sayfa: 7)

İkincisi: Peygamberlerin, birer insan oldukları ve onlardan hatalar vukû bulacağı konusuna gelince, bunun halleri vardır:

1. Peygamberlerden büyük günahlar asla vukû bulmaz.

İster peygamberliklerinden önce olsun, isterse sonra olsun, peygamberlerden asla büyük günahlar asla vukû bulmaz.

Nitekim Şeyhul-İslâm İbn-i Teymiyye -Allah ondan râzı olsun- bu konuda şöyle demiştir:

"Hiç şüphesiz ki peygamberlerin, küçük günahlardan değil de büyük günahlardan mâsum

olduklarını söylemek, İslâm âlimlerinin çoğunluğu ve bütün tâifelerin görüşüdür... Bu, aynı zamanda tefsir, hadis ve fıkıh âlimlerinin çoğunluğunun görüşüdür.Hatta ilk müslümanlardan, imamlardan, sahâbeden, tâbiînden ve onlara tâbi olanlardan,bu görüşe mutabık (uygun) bir görüşten başka bir görüş nakledilmemiştir." (Şeyhul-İslam İbn-i Teymiyye, 'Mecmû'u'l-Fetâvâ', cilt: 4, sayfa: 319)

2. Risâleti tebliğ etme ve vahiy ile ilgili olmayan şeyler:

Peygamberlerden veya onların bazılarında bazen küçük günahlar vukû bulabilir. Bunun içindir ki ilim ehlinin çoğunluğu, peygamberlerin küçük günahlardan mâsum olmadıkları görüşüne varmışlardır. Fakat peygamberlerden küçük günahlar vukû bulduğu zaman, Allah Teâlâ onların bu küçük günahlarını onaylamamıştır. Aksine Allah Teâlâ onları uyarmış, onlar da işledikleri küçük günahlardan hemen tevbe etmişlerdir.

Peygamberlerden küçük günahların vukû bulacağına ve Allah Teâlâ'nın bu günahları onaylamayacağına delil olarak Âdem -aleyhisselâm- hakkındaki kıssasıdır.

Nitekim Allah Teâlâ Âdem -aleyhisselâm- hakkında şöyle buyurmuştur:

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لَهُمَا سَوَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى * ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ (وَهَدَى) [سورة طه الآيتان: ١٢١ - ١٢٢]

"Derken ikisi de (Âdem ve eşi Havvâ) o ağacın meyvesinden yediler. Bunun üzerine edep yerleri kendilerine görününce, derhal cennet yapraklarıyla üzerlerini örtmeye başladılar. Böylece Âdem Rabbine karşı geldi ve (Allah'ın kendisine ona yaklaşmasını yasakladığı ağacın meyvesinden yemekle) yolunu şaşırdı. Sonra Rabbi onu seçti, tevbesini kabul etti ve onu doğru yola yöneltti." (Tâhâ Sûresi: 121-122)

Bu, Âdem -aleyhisselâm-'dan günahın vukû bulduğuna ve Âdem -aleyhisselâm-'ın da o günahı tevbe etmekle birlikte Allah Teâlâ'nın o günahı onaylamadığına delildir.

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

Allah Teâlâ, Musa -aleyhisselâm-'ın kıssası hakkında şöyle buyurmuştur:

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَعَاثَ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ (عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ * قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي [فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ] سورة القصص الآيتان: ١٥ - ١٦

"Musa, halkın habersiz olduğu bir sırada şehre girdi. Orada biri kendi tarafından, (kavminden) diğeri düşman (Firavun) tarafından olan iki adamı, birbiriyle kavga ederken buldu. Kendi kavmin olanı, düşmana karşı ondan yardım istedi. Musa da ötekine bir yumruk vurur vurmaz adamı öldürdü. Bunun üzerine: Bu, şeytanın işindedir, o, gerçekten (doğru yoldan) saptırıcı, (insan için) apaçık bir düşmandır, dedi. Musa: Rabbim! Doğrusu ben kendime zulmettim. Beni bağışla, dedi. Allah da onu bağışladı. Çünkü O çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir." (Kasas Sûresi: 15-16)

Musa -aleyhisselâm- günahını itiraf etmiş, Kıbtî'yi (Firavunun tarafından olanı) öldürdükten sonra Allah Teâlâ'dan kendisini bağışlamasını istemiş, Allah Teâlâ da onun günahını bağışlamıştı.

Allah Teâlâ, Dâvud -aleyhisselâm-'ın kıssası hakkında şöyle buyurmuştur:

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ * فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ [سورة ص الآيتان: ٢٤ - ٢٥]

"Dâvud:Andolsun ki (kardeşin) senin koyununu, kendi koyunlarına katmak istemekle sana haksızlık etmiştir. Doğrusu malda ortak olanların çoğu birbirlerine haksızlık ederler. Ancak îmân edip de güzel davranışlarda bulunanlar müstesnâ (onlar böyle yapmazlar.) Onlar da o kadar azdır ki! Dâvud kendisini imtihan ettiğimizi anladı, Rabbinden mağfiret dileyerek eğilip secdeye kapandı, tevbe edip Allah'a yöneldi. Biz de bu davranışından dolayı onu bağışladık. Şüphesiz ki (dünyada) onun bize yakın bir makamı ve (âhirette de) ona güzel bir âkıbet vardır." (Sâd Sûresi: 24-15)

Dâvud -aleyhisselâm-'ın günahı, ikinci hasmı (karşı tarafı) dinlemeden önce acele ederek hüküm

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

vermesiydi.

İşte bunlardan birisi de Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'dir. Kur'an-ı Kerim'de zikredilen şu âyetlerde Rabbi Allah Teâlâ kendisini şöyle azarlamıştır:

[يا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبَنِّي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ] [سورة التحريم الآية: ١)

"Ey Peygamber! Niçin eşlerini memnun etmek için kendini sıkıntıya sokup Allah'ın sana helâl kıldığı şeyleri nefsinde haram kılıyorsun? (Kendini onlardan mahrum bırakıyorsun?) Bilirsin ki Allah (seni) çok bağışlayıcıdır, (sana) çok merhametlidir." (Tahrim Sûresi: 1)

Bu meşhur olay, bazı hanımlarıyla idi.

Aynı şekilde Allah Teâlâ, Bedir savaşı esirleri hakkında Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i azarlamıştır.

Nitekim Abdullah b. Abbas'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o Ömer b. Hattab'dan -Allah ondan râzı olsun- şöyle nakleder:

فَلَمَّا أَسْرُوا الْأَسَارَى، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ: مَا تَرَوْنَ فِي هَؤُلَاءِ الْأَسَارَى؟ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ: يَا نَبِيَّ ((اللَّهُ! هُمْ بَنُو الْعَمِّ وَالْعَشِيرَةِ، أَرَى أَنْ تَأْخُذَ مِنْهُمْ فِدْيَةً فَتَكُونَ لَنَا قُوَّةً عَلَى الْكُفَّارِ، فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُمْ لِلْإِسْلَامِ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَا تَرَى يَا ابْنَ الْخَطَّابِ؟ قُلْتُ: لَا وَاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ! مَا أَرَى الَّذِي رَأَى أَبُو بَكْرٍ، وَلَكِنِّي أَرَى أَنْ تُمَكِّنَّا، فَضَرْبَ أَعْنَاقِهِمْ فَتُمَكِّنَ عَلِيًّا مِنْ عَقِيلٍ فَيَضْرِبَ عُنُقَهُ، وَتُمَكِّنِّي مِنْ فُلَانٍ نَسِيبًا لِعُمَرَ فَأَضْرِبَ عُنُقَهُ، فَإِنَّ هَؤُلَاءِ أُمَّةُ الْكُفْرِ وَصَنَادِيدُهَا فَهَوِيَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا قَالَ أَبُو بَكْرٍ وَلَمْ يَهُوَ مَا قُلْتُ، فَلَمَّا كَانَ مِنَ الْعَدِ جِئْتُ فَإِذَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَبُو بَكْرٍ قَاعِدَيْنِ يَبْكِيَانِ، قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَخْبِرْنِي مِنْ أَيِّ شَيْءٍ تَبْكِي أَنْتَ وَصَاحِبُكَ؟ فَإِنْ وَجَدْتُ بُكَاءَ بَكَيْتُ، وَإِنْ لَمْ أَجِدْ بُكَاءَ تَبَاكَيْتُ لِبُكَائِكُمَا؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ع: أُنْكِي لِلَّذِي عَرَضَ عَلَيَّ أَصْحَابُكَ مِنْ أَخْذِهِمِ الْفِدَاءَ، لَقَدْ عُرِضَ عَلَيَّ عَذَابُهُمْ أَدْنَى مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ، شَجَرَةٍ قَرِيبَةٍ مِنْ نَبِيِّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: (مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يُكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُنْخَنَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ * لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ * فَكُلُّوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ) [سورة الأنفال الآيات: 67 – 69] (([رواه مسلم]

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

"Bedir'de müşrikler esir alınınca, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Ebû Bekir ve Ömer'e: Bu esirler hakkında ne dersiniz? diye sordu.

Ebû Bekir: Ey Allah'ın peygamberi! Onlar bizim amca çocukları ve aynı aşiretin insanlarıdır. Benim görüşüm, onlardan kurtuluş fidyesi alıp serbest bırakmandır. Böylece bu fidye kâfirlere karşı bizim için bir güç ve kuvvet olur (onunla güçlenmiş oluruz). Belki Allah ileride onlara müslüman olmayı nasip eder, dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bana: Ey Hattab'ın oğlu! Senin fikrin nedir? diye sordu.

(Ömer) dedim ki: Hayır, Allah'a yemîn ederim ki Ey Allah'ın elçisi! Ben, Ebû Bekir'in dediği görüşte değilim onun görüşüne katılmıyorum). Fakat benim görüşüm şudur: İzin verin onların boyunlarını vuralım. Akîl'i (kardeşi) Ali'ye bırak boynunu vursun, falancayı da bana -Ömer'in akrabası- bana bırak boynunu vurayım. Çünkü onlar, küfrün (Mekke'li müşriklerin) liderleri ve ileri gelenleridir.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Ebu Bekir'in görüşünü benimseyip güzel buldu, benim görüşümü güzel bulmadı. Ertesi gün geldiğimde bir de baktım ki Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ve Ebû Bekir oturmuş ağlıyorlar. Bunun üzerine dedim ki: Ey Allah'ın elçisi! Sen ve arkadaşın niçin ağladığınızı bana haber verir misiniz? Eğer ağlanacak bir şey olduğunu görürsem ben de ağlayacağım, yok eğer ağlanacak bir şey değil ise, sizinle birlikte (hiç olmazsa) ağlamaya çalışırım, dedim.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki: Ben, arkadaşlarının esirlerden kurtuluş fidyesi alınması yolunda bana sundukları görüşe ağlıyorum. Onlara yapılacak azap bana şu ağaçtan -orada Allah'ın peygamberine yakın olan bir ağaç vardı- daha yakın olarak gösterildi.

Bunun üzerine Allah -azze ve celle- şu âyetleri (Enfâl Sûresi: 67-69) indirdi:

"Bir Peygamberin, dünyada zafer kazanıp küfrü zelil kılmadıkça, esirler edinip onları fidye karşılığında serbest bırakması uygun düşmez. (Ey müslümanlar!) Siz dünya dünyanın geçici

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

menfaatini istiyorsunuz.Oysa Allah âhireti kazanmanızı ister. Allah azizdir (güçlüdür), hakîmdir (her işinde hikmet sahibidir). Eğer Allah'ın Levh-i Mahfuz'da yazdığı daha önceki bir hüküm olmasaydı, aldığınız fidyeden dolayı size büyük bir azap dokunurdu.(Ama bundan böyle fidyeyi ve ganimeti size helâl kıldım) artık aldığınız ganimetleri helâl ve temiz olarak yeyin. Allah'a karşı gelmekten sakının! Gerçekten Allah çok bağışlayıcı, çok merhamet edicidir." (Sahih-i Müslim, hadis no: 4588)

Böylelikle Allah Teâlâ onlara ganimet mallarını helâl kılmıştır.

Bu hadiste, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbıyla istişâre ettikten (onlara danıştıktan) sonra esirleri affetmeyi tercih etmesi, kendisinin bir ictihadı olduğu ve bu konuda, Allah Teâlâ tarafından kendisine bir âyet indirilmediğinden dolayı olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

Yine, Allah Teâlâ, kıymetli sahâbî Abdullah İbn-i Ümmi Mektûm'un meşhur kıssasında elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle azarlamıştır:

[عَبَسَ وَتَوَلَّى * أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى * وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى] [سورة عبس الآيات: ١ - ٣]

"Yanına görmeyen (âmâ) biri geldiği için yüzünü ekşitti ve sırtını döndü.(Ey Muhammed!) Ne bilirsin, o belki de alacağı öğütle arınacaktı." (Abese Sûresi: 1-3)

Şeyhul-İslâm İbn-i Teymiyye -Allah ondan râzı olsun- bu konuda şöyle demiştir:

"Âlimlerin çoğunluğundan nakledilen genel görüş, onlar (peygamberler) küçük günahlardan mâsum (korunmuş) değillerdir ve Allah Teâlâ, bu küçük günahlardan dolayı onları onaylamamıştır.Yine âlimlerin çoğunluğu, peygamberlerden küçük günahların vukû bulmasının imkânsız olduğunu da söylemezler.Bu ümmette peygamberlerin tartışmasız mâsum olduklarını söyleyen ve bunun için en büyük sözü söyleyen ilk tâife (gurup), Râfızîlerdir.Zirâ onlar, peygamberlerden unutkanlık, yanılma ve tevil (yorum) yoluyla bile küçük günahların vukû bulmayacağını söylemektedirler." (Mecmû'u'l-Fetâvâ, cilt: 4, sayfa: 320)

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

Bazı insanlar, bu gibi şeyleri önemli olduğunu sayarak buna delâlet eden Kur'an ve sünnetin naslarını tevil yoluna giderek tahrif edebilirler. Fakat onları, nasları bu tevil etme yoluna sevkeden şey, iki şüpheli durumdur:

1. Allah Teâlâ, peygamberlere ittibâ etmeyi (uymayı) ve onları örnek almayı (onların yolundan gitmeyi) kullarına emretmiştir. Onlara ittibâ etmeyi emretmek ise, onlardan sâdır olan her şeye ittibâ etmeyi gerektiren şey olmasını gerektirir. Onlardan sâdır olan her davranış veya inanç, itaatir. Şayet Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in günaha düşmesi câiz olsaydı, bir çelişki ve tezat meydana gelirdi. Çünkü bu durum, onu örnek almak ve onun yolundan gitmekle emrolduğumuz ve günah olması sebebiyle de o günahı işlemekten yasaklandığımız için Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in düştüğü bu günaha, o günaha ittibâ ve o günahı işlemeyi gerektirir.

Şayet işlenen günah, itaatle içiçe ve karışık olması sebebiyle insanlara açık olmayıp gizli kalsaydı, bu şüphe doğru ve yerinde olurdu. Fakat Allah Teâlâ, peygamberlerini ikaz etmiş, emrine aykırı olan şeyleri onlara açıklamış ve onları gecikmeden tevbe etmeye muvaffak kılmıştır.

2. Günahlar, kemâle zıtlık teşkil eder ve bir noksanlık sayılır. Şayet günahlarla birlikte tevbe olmasaydı, bu şüphe de doğru ve yerinde olurdu. Çünkü tevbe, günahları bağışlar. Kemâl ile zıtlık teşkil etmez ve günah işledikten sonra tevbe eden kimse, bu hareketinden (tevbe etmesinden) dolayı kınanmaz. Aksine kul, çoğu zaman tevbe ettikten sonra günaha düşmesinden önceki durumundan daha hayırlı olur. Bilindiği gibi, günaha düşüp de ardından hemen tevbe ve istiğfar etmeye çalışmayan hiçbir peygamber yoktur. Bu sebeple Allah Teâlâ, peygamberlerin hiçbir günahını onaylamamıştır. Onlar, tevbe etmeyi de h,ç geciktirmemişlerdir. Çünkü Allah Teâlâ onları bundan korumuştur. Peygamberler, tevbe ettikten sonra günah işledikleri durumdan daha kâmil duruma gelmişlerdir.

Üçüncüsü: Peygamberlerin kasıtsız olarak bazı dünya ile ilgili işlerde hata etmeleri.

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

Peygamberlerin dünya ile ilgili işlerde işledikleri hatalara gelince, onlar kâmil bir akla, isâbetli bir görüşe ve derin bir bilgiye sahip olmalarına rağmen bu işlerde hata edebilirler. Nitekim bazı peygamberlerden bu gibi durumlar vukû bulmuştur. İşte o peygamberlerden birisi de Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'dir. Bu da, tıp, ziraat ve buna benzer hayatın değişik yönlerinde olmuştur.

Nitekim Râfi' b. Hadîc'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

قَدِمَ نَبِيُّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَدِينَةَ وَهُمْ يَأْبُرُونَ النَّخْلَ، يَقُولُونَ يَلْقَحُونَ النَّخْلَ. فَقَالَ: مَا تَصْنَعُونَ؟ قَالُوا: كُنَّا نَصْنَعُهُ، قَالَ: لَعَلَّكُمْ لَوْ لَمْ تَفْعَلُوا كَانَ خَيْرًا، فَتَرَكَوهُ فَنَفَضْتُمْ أَوْ فَتَقَصَمْتُمْ، قَالَ: فَذَكِّرُوا ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ: إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ، إِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ مِنْ دِينِكُمْ فَخُذُوا بِهِ، وَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ مِنْ رَأْيٍ، فَإِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ [رواه مسلم]

"Allah'ın peygamberi -sallallahu aleyhi ve sellem- Medine'ye geldiklerinde Medineliler hurma ağaçlarını erkek ve dişi hurma çiçekleri ile aşı